

Lev Dodin văzut de Peter Brook*

Dincolo de teatru

Regia este un cuvânt teribil. Reprezintă binele și răul într-un teatru. Există regizori care abuzează de puterea lor, regizori care fac numai teatru de text sau numai vizual, acrobatic sau psihologic. **Lev Dodin** este una dintre rarele excepții care încorporează totul. Munca lui arată calitățile sale excepționale, de la a conduce un teatru la formarea unui ansamblu, de la a crea un spațiu la a-l face viu, manevrând esențe, pe care el împreună cu actorii lui, le-au cultivat și ajutat să crească. Această carte este o mărturie vie la ceea ce Dodin a descoperit, cum s-ar spune simplu, pe moment. Excelent redată în limba engleză, simți că îi auzi vocea – nedogmatică, nepretențioasă – vorbind cititorului așa cum le vorbește actorilor – cu căldură și familiaritate. Dodin dezvăluie cum „probează”, ascultă, caută și cum încorporează în munca lui durerea, conflictele, propria viață. Chiar când afirmă, dezarmant, că nu îl interesează comedia, râsul său generos nu este niciodată departe.

Lev s-a format în școala dură a sistemului sovietic, în fața căruia nu a cedat o clipă. De la Stanislavski, Meyerhold și ceilalți pionieri ai regiei a preluat ce era mai bun fără să devină prizonierul vreunei metode sau doctrine. În producțiile sale, imaginația irupe liberă, iar formele se schimbă încontinuu în căutarea detaliilor adevărului uman.

În spectacolul său *Frați și surori*, bucuria a fost la început teatrală. Provenea din faptul că eram într-un teatru, urmărind un ansamblu ireproșabil care dezvăluia o poveste fascinantă. Dintr-o dată, unul dintre personajele fictive a deschis o cutie și a pus o pâine pe masă. Era real, era chiar o franzelă, iar povestea a luat o întorsătură cutremurătoare. Lovitura de teatru a curmat teatrul. Personajele și publicul au trăit aceeași experiență. Ceva a trecut dincolo de meșteșug. Pentru mine, Lev înseamnă acel moment, ca artist, ca om încă în viață și ca prieten.

* Cuvânt înainte semnat de Peter Brook la volumul **Călătorie fără sfârșit. Reflecții și memorii...** (*Journey Without End. Reflections and memories...*) de Lev Dodin, în curs de apariție la Fundația culturală „Camil Petrescu”, în traducerea Cătălinei Panaitescu.

